

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/25/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120436812
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:6120436812.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený Remedium Legal, s.r.o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava - Petržalka, IČO: 53 255 739, proti žalovanému: S. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B. XX, o zaplatenie 2.775,34 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 1Csp/38/2021-122 zo dňa 02.03.2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrďuje sa rozsudok.
- II. Stranám sporu sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Svidník (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:
„I. Žalobu zamietá.
II. Žalovaný má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že sa prioritne zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu na podanie žaloby. Žalobca nadobudol predmetnú pohľadávku na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 24.03.2020 s postupom Slovenská sporiteľňa, a.s. Z vykonaného dokazovania zistil, že Slovenská sporiteľňa a.s. vyhlásila listom zo dňa 02.12.2019 mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 01.12.2019, s výzvou na úhradu sumy 2.619,96 eura do 15 dní. V predmetnom liste oznámila žalovanému, že nastal prípad porušenia v zmysle bodu 8.1 písm. a) produktových obchodných podmienok na hypotekárne a splátkové úvery Slovenskej Sporiteľne, a.s. s účinnosťou od 01.01.2015 v aktuálnom znení - omeškanie dlžníka so splácaním pohľadávky banky o viac ako 3 mesiace. Podľa doručenky, ktorú predložil žalobca na pojednávaní konanom dňa 02.03.2022, si žalovaný zásielku prevzal dňa 06.12.2019.

Po preskúmaní obsahu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti súd prvej inštancie zistil, že tento právny úkon žalobcu je neurčitý, pretože v ňom nie je riadne špecifikovaná omeškaná splátka, pre ktorú sa veriteľ rozhodol vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. S poukazom na ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka je neurčitý právny úkon neplatný. Vychádzal z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/26/2017 zo dňa 28.06.2018, podľa ktorého taký právny úkon, akým je zosplatnenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu, ako aj z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 22Co/161/2018 zo dňa 26.03.2019, podľa ktorého taký právny úkon, akým je zosplatnenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj a to identifikáciu tej zosplatnenej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol

využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka.

Ak nedošlo k zákonnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 ods.1 Občianskeho zákonníka. Postúpenie je potom svojim obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a je neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj voči dlžníkovi. Žalobca nenadobudol predmetnú pohľadávku, chyba mu aktívna vecná legitímácia, a preto súd prvej inštancie zamietol žalobu pre jej nedostatok na strane žalobcu.

3. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov uvedených § 365 ods. 1 písm. b) a h) CSP. Postupca v posudzovanom prípade vyhlásil mimoriadnu splatnosť pohľadávky, t.j. požiadal o zaplatenie celej pohľadávky v dôsledku neplnenia splátok riadne a včas v súlade s ust. § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žalovaný bol pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru vyzývaný k úhrade omeškaných splátok úveru, a to okrem výzvy zo dňa 30.10.2019 aj podaním zo dňa 02.12.2019 označeným ako „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ a ktorým bol taktiež postupcom vyzvaný za zaplatenie pohľadávky a zároveň upozornený na možnosť uplatnenia práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka v lehote nie kratšej ako 15 dní. V zmysle odbornej literatúry je takéto vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v plnom súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný bol upozornený na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní nielen vo výzve zo dňa 30.10.2019 ale aj priamo v podaní zo dňa 02.12.2019.

Uviedol, že mu nie je zrejmé, z akého dôvodu a na základe akého zákonného ustanovenia súd požaduje od žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu, aby v podaní, ktorým sa vyhlasuje mimoriadna splatnosť úveru uvádzal ďalšiu náležitosť, a to pre ktorú nezaplatenú splátku bola mimoriadna splatnosť úveru vyhlásená. Určenie splátky, pre ktorú môže veriteľ vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru totiž vyplýva priamo z druhej vety ust. § 565 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorej „Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.“ Na základe uvedeného má žalobca za jednoznačne preukázané, že zákon priamo stanovuje, že v prípade vyhlásenia mimoriadnej splatnosti môže veriteľ uplatniť toto právo výlučne pre splátku, ktorá bezprostredne predchádzala vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pretože toto právo pre akúkoľvek staršiu splátku zaniklo splatnosťou ďalšej splátky.

Podľa názoru žalobcu tak absencia tejto náležitosti v podaní podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka nemôže za žiadnych okolností spôsobiť neplatnosť právneho úkonu pre jeho neurčitosť, keďže k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti nemôže dôjsť pre inú splátku, než splátku ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti bezprostredne predchádzala. Ak by zákonodarca mienil týmto ustanovením stanoviť ďalšie náležitosti podania, ktorým sa vyhlasuje mimoriadna splatnosť pohľadávky, bolo by to v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka výslovne a jednoznačne uvedené. Postup súdu, ktorým nad rámec zákona stanovuje ďalšie náležitosti zosplatnenia úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka je nepreskúmateľný a súd tak nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

6. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces a nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

7. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

8. V danom prípade zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.03.2020 právny predchodca žalobcu Slovenská sporiteľňa, a.s., postúpila na žalobcu pohľadávku uplatňovanú v tomto konaní. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti upravuje Občiansky zákonník v ust. § 524 a nasl.

9. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku je potrebné poukázať na to, že možnosť predčasného zosplatnenia úveru je právne upravená v ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

10. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka teda umožňuje veriteľovi uplatňovať si voči dlžníkovi celú pohľadávku, resp. jej nezaplatený zvyšok, ak dlžník nedodržel dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok. Ak veriteľ takto dohodnuté právo nepoužije najneskoršie do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pokračuje sa v plnení v splátkach. Veriteľ však svoje právo môže využiť po opätovnom porušení povinnosti dlžníkom. Strata výhody splátok teda nenastáva priamo zo zákona.

11. V prípade, ak veriteľ svoje oprávnenie vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využije, vyhlásenie predčasnej splatnosti má významné právne následky. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka je zaradené do 8. časti hlavy I. oddielu 6 tohto právneho predpisu upravujúceho zánik záväzkov. Právny predchodca žalobcu oprávnenie vyplývajúce mu z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využil, čím spôsobil zánik povinnosti žalovaného splácať poskytnutý úver v dohodnutých splátkach.

12. Keďže medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva spotrebiteľská, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatnenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť i špeciálne ustanovenie k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatniť celý dlh. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

13. V prípade spotrebiteľských záväzkov ide o dva rôzne právne úkony veriteľa, a to upozornenie na uplatnenie práva veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a samotná žiadosť o zaplatenie celého dlhu pre omeškanie so zaplatením splátky. Podmienkou riadneho zosplatnenia dlhu je riadne doručenie oboch prejavov vôle veriteľa dlžníkovi. Nedôvodná bola preto odvolacia námietka žalobcu, že ustanovenie § 53 ods. 9 nepredpokladá samostatné predchádzajúce písomne upozornenie na uplatnenie tohto práva.

14. Ak Občiansky zákonník v tomto ustanovení hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, najskôr v lehote po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorom je spotrebiteľ v omeškaní, musí ísť vždy o konkrétnu splátku, nakoľko len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom.

15. Rovnako konkretizovanie splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, má zásadný vplyv na plynutie premlčacej doby. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 53 ods. 9 tohto právneho predpisu, upravujú len zákonné podmienky zosplatnenia celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splatnej splátky. Sami o sebe nemajú vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby. Tento je právne upravený v ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z tohto ustanovenia nevyplýva, aby začiatok plynutia premlčacej doby mal nastať až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorom je spotrebiteľ v omeškaní

s prihladením a zohľadnením aj uplynutia 15 dňovej lehoty od upozornenia spotrebiteľa na úmysel veriteľa jeho dlh zosplatiť pre nezaplatenie splátky.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právny úkon akým je zosplatenie celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splátky, musí obsahovať aj dôležitý údaj, a to identifikáciu tej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatenie celého dlhu. Ak právny úkon zosplatenia neobsahuje konkretizáciu splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol peňažný dlh zosplatiť, je nejasný a teda neurčitý, nakoľko vyvoláva dôvodné pochybnosti o tom, či došlo k dodržaniu zákonom stanovenej minimálnej lehoty troch mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľa, ako aj o tom, kedy začala plynúť trojročná premĺčacia doba upravená v ust. § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka. Záver, podľa ktorého právny úkon zosplatenia je pre jeho neurčitosť neplatný podľa ust. § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka má oporu vo vykonanom dokazovaní. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 7CoCsp/18/2022 zo dňa 28.11.2022, ktorý v obdobnej veci potvrdil rozsudok Okresného súdu Svidník sp.zn. 1Csp/95/2018 zo dňa 19.01.2022.

17. Za právne bezvýznamný je potrebné považovať poukaz žalobcu na to, že k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru mohlo dôjsť len vo vzťahu k splátke splatnej dňa 20.11.2019, teda tej ktorá bezprostredne predchádzala vyhláseniu mimoriadnej splatnosti ku dňu 02.12.2019. Pri tejto splátke totiž nebola naplnená podmienka vyplývajúca z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a teda v čase vyhlásenia okamžitej splatnosti úveru nebol žalovaný s touto splátkou v omeškaní viac ako tri mesiace.

18. V danom prípade neboli splnené všetky zákonné podmienky pre zosplatenie úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, t.j. že právnym predchodcom nedošlo k zosplateniu úveru zákonným spôsobom pre jeho neurčitosť tohto právneho úkonu (37 OZ) z dôvodu chýbajúcej identifikácie nezaplatennej splátky, pre ktorú sa právny predchodca žalobcu rozhodol zosplatiť úver. Pohľadávka sa nestala splatnou pred postúpením, čo znamená neplatne postúpenie pohľadávky podľa § 39 Občianskeho zákonníka a nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, a v konečnom dôsledku zamietnutie žaloby.

19. Súd prvej inštancie dostatočne jasne a zreteľne vysvetlil, z akých dôvodov dospel k záveru o neurčitosti právneho úkonu podľa § 37 Občianskeho zákonníka pre nevymedzenie splátky, pre ktorú právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podľa § 565 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia, ktoré sú upravené v § 220 ods. 2 CSP. Nie je možné konštatovať, že by rozhodovacím procesom došlo k odňatiu možnosti žalobcu konať pred súdom a k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Za odňatie možnosti konať pred súdom a za porušenie práva na spravodlivý súdny proces nie je možné považovať to, ak súd prvej inštancie neodôvodní svoje rozhodnutie podľa predstáv odvolateľa.

20. Judikatúra súdov, vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porovnaj rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29.05.1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997 - III.). Odvolací súd preto so zreteľom na vyššie uvedené nepovažoval za potrebné zaoberať sa aj inými odvolacími námietkami.

21. Vychádzajúc z dôvodov, ktoré uviedol, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v ako vecne správny, postupom podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Aplikujúc zásadu úspechu pri rozhodovaní o trovách konania, nárok na náhradu trov odvolacieho konania patrí úspešnému žalovanému. Z obsahu súdneho spisu však vyplýva, že žalovanému v priebehu odvolacieho konania žiadne preukázateľné trovy nevznikli, preto mu ich náhrada nebola priznaná (čl. 4 ods. 2 v spojení s čl. 17 CSP). Procesne neúspešný žalobca nárok na náhradu trov odvolacieho konania nemá, preto odvolací súd rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

23. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).